

**Mariana Kobelia-Zvir, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Entrepreneurship,
Trade and Logistics
Lviv University of Trade and Economics
Lviv, Ukraine**

**Yurii Zvir, Postgraduate Student
Lviv University of Trade and Economics
Lviv, Ukraine**

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-495-5-39>

MAIN APPROACHES TO THE CLASSIFICATION OF GRANTS

ГОЛОВНІ ПІДХОДИ ДО КЛАСИФІКАЦІЇ ГРАНТІВ

На сьогодні в Україні діють десятки фондів, сотні програм впродовж року актуалізують грантові інструменти для реалізації проектів, що націлені на відновлення України, інфраструктури та бізнесу, зміцнення економіки, усунення наслідків війни у всіх сферах та галузях. З'являються нові гранти для проектів, спрямованих на досягнення соціально значущого ефекту [1].

Розглянемо основні підходи до класифікації грантів.

1. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ГРАНТООТРИМУВАЧА:

- 1.1. Гранти для органів виконавчої влади.
- 1.2. Гранти для органів місцевого самоврядування.
- 1.3. Гранти для представників бізнесу.
- 1.4. Гранти для об'єднання співвласників багатоквартирних будинків.
- 1.5. Гранти для політичних партій.
- 1.6. Гранти для релігійної організації.
- 1.7. Гранти для громадського сектору.
- 1.8. Гранти для установ.
- 1.9. Гранти для закладів.
- 1.10. Гранти для фізичних осіб.

2. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД РОЗМІРУ СУМИ:

- Мікрогранти (до 10 000 євро).
- Малі гранти (10 000 євро до 100 000 євро).

- Середні гранти (100 000 євро – 1 млн євро).
- Великі гранти (1 млн євро і більше).

3. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СУМИ ТА СПІВФІНАНСУВАННЯ:

а) грант із частковим фінансуванням, що передбачає обов'язкове залучення інших джерел фінансування. У свою чергу, цей вид грантів можна розділити у залежності від походження суми співфінансування:

- гранти в проектах, де використовується співфінансування грантовою підтримкою інших донорів;
- гранти в проектах, де передбачені власні кошти;
- гранти в проектах, де залучені спонсорські кошти;

б) грант із повним фінансуванням (донор надає 100% коштів, які необхідні для реалізації проекту).

4. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИДУ ВИТРАТ, НА ЯКІ МОЖНА СПРЯМУВАТИ ГРАНТОВІ РЕСУРСИ:

• Грант загальної підтримки, що надається для забезпечення стабільного розвитку організації.

- Цільовий грант на реалізацію конкретного проекту.

5. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПОХОДЖЕННЯ:

- Платників податків України.
- МТД.
- Корпоративні.

6. ЗАЛЕЖНО ВІД ТОГО, ЧИ Є ПОСЕРЕДНИК МІЖ ГОЛОВНИМ ДОНОРОМ ТА КІНЦЕВИМ ОТРИМУВАЧЕМ ГРАНТОВОЇ ДОПОМОГИ:

- Прямі гранти.
- Посередницькі гранти.

7. ЗАЛЕЖНО ВІД ВИДУ БІЗНЕСУ, ЯКИЙ ФІНАНСУЄТЬСЯ:

- Гранти для мікробізнесу.
- Гранти для малого бізнесу.
- Гранти для середнього бізнесу.

8. ГРАНТИ З ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПОСЛУГИ, ЯКУ ВОНИ ПОКРИВАЮТЬ (такі гранти надає ІСАР Єднання [2]):

- Грант на консультації.
- Грант на коучинг.
- Грант на менторінг.
- Грант на організаційний аудит.
- Грант на зовнішню оцінку потенціалу/розвитку організації.

- Грант на тренінг.
- Грант на фасилітацію.

9. ГРАНТИ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИТРАТ, ЯКІ ВОНИ ПОКРИВАЮТЬ: ДО ФАКТУ ПІДПИСАННЯ ГРАНТОВОЇ УГОДИ ЧИ ПІСЛЯ:

- Компенсаційний грант.
- Класичний грант.

10. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СУБ'ЄКТНОСТІ ГРАНТОДАВЦЯ:

- Гранти міжнародних організацій.
- Гранти урядових донорів.
- Гранти суспільних донорів.
- Гранти приватних донорів.
- Гранти корпоративних донорів.

11. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ШВИДКОСТІ ОТРИМАННЯ:

- Швидкі (від 10 до 30 днів).
- Середньоочікувані (від 1 місяця до 3 місяців).
- Довгоочікувані (від 3 до 8 місяців).

12. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ ПРОЕКТУ:

- Гранти на тверді проекти.
- Гранти на м'які проекти.
- Гранти мобільності.
- Стартап-проекти.

13. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ ДОНОРА:

- Гранти міжнародних організацій.
- Гранти національних програм та фондів.
- Гранти регіональних донорів.

14. ГРАНТИ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ФОРМИ:

- Гранти у грошовій формі.
- Гранти у формі консалтингу.

15. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД КІЛЬКОСТІ ВИКОНАВЦІВ:

• Індивідуальний грант – передбачає участь у проекті лише однієї людини, яка одночасно є і керівником, і виконавцем робіт за грантом.

• Колективний грант – передбачає реалізацію проекту групою осіб (від двох і більше), що належать до однієї організації-грантоотримувача.

• Партнерський грант – передбачає виконання проекту особами з різних організацій партнерів, що отримали грант для спільної реалізації.

16. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТОГО, ЧИ НЕОБХІДНО ГРАНТ ПОВЕРТАТИ:

- Грант безповоротний.
- Грант частково поворотний.
- Грант, що повертається до бюджету у вигляді податків, обов'язкових платежів та зборів.

17. ГРАНТИ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТИПУ БІЗНЕСУ:

- Гранти для соціального бізнесу.
- Гранти для класичного бізнесу.

18. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ:

- Гранти на підтримку демократії, розвитку громадянського суспільства.

- Гранти на підтримку економіки.
- Гранти для розвитку громад та територій.
- Гранти для системи охорони здоров'я.
- Гранти на підтримку освітньої галузі.
- Гранти для розвитку культури та креативних індустрій.
- Гранти на наукові дослідження та інноваційні проекти тощо.

19. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ПОХОДЖЕННЯ:

- Гранти ЄС.
- Гранти США.
- Гранти України.
- Гранти інших країн світу.

20. У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ДОСТУПНОСТІ:

- Відкриті (до участі у конкурсі допускаються всі заявники, які відповідають чітким вимогам організації донора).
- Закриті (коли допуск до конкурсу мають лише ті заявники, які відповідають специфічним вимогам донора).

Аналіз грантів міжнародних, національних, приватних, урядових, корпоративних, суспільних донорів на платформі “ГРАНТИ 2023” [3] дозволив нам здійснити всесторонню, повну та комплексну класифікацію грантів.

Література:

1. Центр розвитку “ЧАС ЗМІН”. URL: <http://www.chaszmin.com.ua>
2. ІСАР Єднання. URL: <https://ednannia.ua/ednannia-about>
3. Кобеля-Звір М. Я. Використання грантових інструментів державної програми підтримки підприємництва «Робота для посилення конкурентоспроможності бізнесу на прикладі ММСП: перспективи і труднощі. URL: <https://www.economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/252>